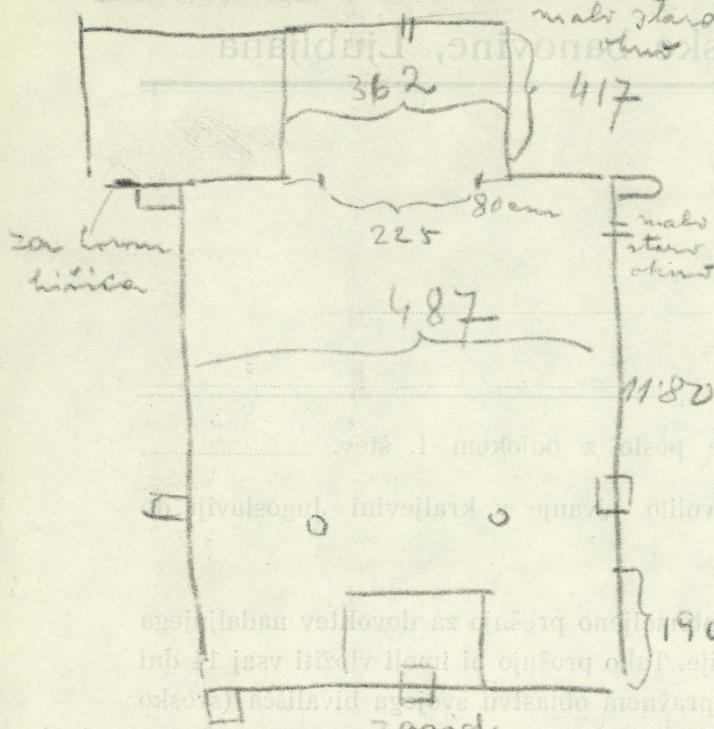

SV. BARBARA v Halozah - p.c. sv. Katarine. (stara)

1.

malo stare
okroglo

417

362

225

487

80cm

malo
staro
okroglo

1180

190

umetnike tiste dobe zelo potrebljeno restavrirati.

V atiki dosti dobro delo kronanje Marije iz sr. 18. stol.

Oltar ima pod glavnno vdoibino napis : Altare hoc uti et tota ecclesia renovata fuit in honorem S: Catharinae V: et M: sub Martino Sumpichler SS: Vhlaiae doctore parochio loci Anno 1750

Iteram restaurata et renovata fuit cum altaribus tribus sub Decano & Parochio loci anno 1865.

V juž. str. oltarju slika sv. Jakoba (?) istotako zelo potrebna res-

bok prezbiterija križen u okroglim štukiranim sklepnikom, ežerstab. Ežerstab tudi po robovih in po siavoloku. II

Obok ladjje poznejši kot prezbiterija, mogče že 19. stol., dočim je on zač- ali 1. pol. 18. stol.

Por sloneč na dveh stebrih in potlačenih lokih je iz 2. pol. 18. stol. Orgeljska omara je imela dosti lepe rokoko orname= te.

Oltarji iz sr. 18. stol., 4 kipi in 2 angelja, mogoče še starejši.

Slika sv. Katarine zelo dobro delo. Stare

zaroč.

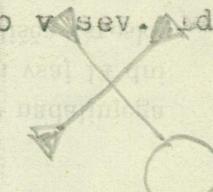
zaroč.

restavracije. V sev. brezmadežna iste dobre roke, kot slika vel. oltarja.

Na juž. oltarju stoji tuid slika sv. Matarine, ki je bržkone pre-slikana iz 17. stol.

V zakristiji je vzdana zakrumentalna hišica s fialami, krabami in vsločenim rtkom, močno prebeljena.

V prezbiteriju v vzh. steni je ohranjeno prvotno kamenito šilasto okno 17 cm šir. 63 cm vis. "no enako okno je vidno, zazidano v sev. adj. ob novejšem poporniku. Na tem je tudi kamnoseško znamenje Stavba je vsa razpokana, svodi groze pasti. Materjal je slab. Zagrebški potres jo je tako razsul.

Prezbiterij je bil prvoten, fresko slikan. Ostanek fresk so se ohranili pod beležem na ometu na vseh 3 straneh. Na sev. in na juž. je večina unicena, na vsh. pa še precej ohranjenega. Spodaj do pod prvotnega dka je bil naslikan v temnordeči barvi zastor, nad njim je šel ~~eknik~~ okrog rumen širok pas ovit s poznogotsko stilizirano trto. Nad tem pa se nahajajo figuralne slike.

Na sev. steni je ohranjen samo del v vsh. polovici stene, na desno od vrat in deloma nad vratmi. Čudno je, da je rumeni pas nad zastorom na ti steni za celo ped višje položen kot na ostalih 2 stenah, kjer je v isti višini. Stena je tu (na sev. steni) razdeljena v pravokotna polja, po ozkih cimene malo temnejc cimene, obrobiljenih pesovih, v dveh vrstah, kaj je nad drugo

dosedaj še ni vidno. V spodnjem pasu so odkrita deloma 4 slikana polja. V rumeni okvir je zgoraj potegnjen vselej bel zaključek v nekoliko potlačenem loku, pod njim je hladno rdeče polje, na katerem so scene izvršene v svetlih tonih, obrazi in nekateri drugi deli so močno konturirani. V tonu slik prevladuje umazano belo, rumeno in temno rdeče, poleg par drugih barv, ki ne gredo skozi. Koloristično so scene borne.

V spodnjem pasu imam od leve proti desni: 1. sedeč kralj z žezлом, pred njim bržkone klečeča devica s krono na glavi in še neka tretja oseba. 2. scena - mučeništvo device s krono naglavi, priverano za roke, telo od pasu gori nago, spodaj v dolgi halji, na levi in desni po en rabelj. kaj dela levi je nerazločno. des i ji s kleščami trga prsi. 3. scena - kralj s krono in žezlom sedeč. Pred njim klečeča Katarina, pred njo kolo. Pred klečečo je na tleh ležeča mrtva svetnica in zdrobljeno kolo. 4. Razloči se samo bela klečeča žena, lasje ji vise po ramenih in roke sklepata v molitvi. Rumven draperija 2 drugih oseb. V zgornjem pasu sta deloma odkriti 2 sceni. Eni se vidi klečeča, moleča žena, pred njo odprta knjiga, ki jo drži z roka neke druge figure. V naslednji sceni se vidi precej razgibane geste in na tleh ležeč odprt nož.

Na vsh. steni. Okno je uokvirjeno od bele stilizirane trte. Slikarija na staren omrežtu na starem ometu se nadaljuje v laibungu. Na levem ob oknu je scena

polaganja v grob mrtve device. Žena leži s prekrivanimi rokama, podobno Mariji v Starem trgu. V glavi jo drži manjša postava, spredaj pa večji angelj v beli obleki. Ta sopstvena s stiliziranimi cvetlicami. Nad to sceno je druga manjša, ki predstavlja v sarkofagu ležečo kronano devico v beli halji. V glavi žena z razpuščenimi lasmi, spredaj angelj, ob nogah tretja figura, brzkone tudi angelj. Pod to sceno je z navpičnim, rdečim pasom z belo stilizirano trto v smeri levega roba okenske odprtine oddijena druga, ki brez presledka zavzema vso ostalo steno. Nad oknom so vidne 3 device do prs, imajo nimbe in krone in na hrbet razpuščene lase. Se tri so obrnjene v desno stran. Tretja imanerazločen, okrogle predmet v roki. Njej nasproti obrnejna je v isti višini na desni postava z nimbom, kodrasti mi lasmi brez krone. Na desno pod oknom so spodaj pod temi ali v istem prostoru, najprej sedeča sv. Lucija z očmi na krožniku, k njen obrnjena je klečeča svetnica s puščico v levi in cvetlicami v desni - sv. Uršula. Zanj sv. Barbara s stolpom, skoro popolnoma uničena.

Na juž. steni sta na levo od okna ohranjeni od pasa dolni 2 stoječi svetnika, spodaj po telih stilizirane rožice. Vidijo se velike draperije z močnimix konturami in pri levem dolga palica. Brzkone dva apostola.

Na vsh. teni je več podpisov. "ajstarejši ^{je} pxx oni v gotski kurzivi hic fuit Wulfing Hachl(?) K.....

Drugi iz 2. pol. 16. stol in 17. stol. Hic fuit Lucas Dombzinus 16?0 plbanus

1582 Thom. Krysanových

Hic fuit Michael Ralozi.....

Stephanus Rosman

1583

1593 S.R(osman)

Najstarejši datiran & težko čitljiv ima letnico 1577.

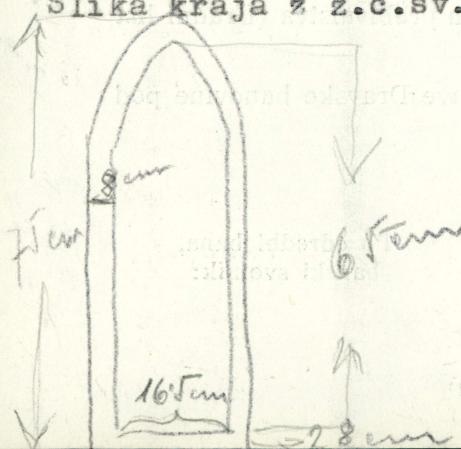
V freskah je kronološke poraben mement figure sv. Agate(ki ji prsi trga ob sencih zelo močno lepo spleteno kite kot v Crngrobu in pa stilizacija trte, ki ovija rumeni pas pod slikami, ki spominja na stilizacijo listne trte pri sv. Janezu v Bohinju.

Stele, XL, 18.3.1926, str.22'- 29.

Slika kraja z ž.c.sv. Barbare in p.c.sv. Katarine

Il.Slov.1928, l.I^v, št.33.

Je že podrta razen kora, dela zakristije z zakraven n=talno hišico in stolpom.

Stele, LXVI, 31.5.1926, str.11.

Napisi v prezbiteriju . Na sev. steni na robu, med slikami in slikanim (za=stor) podstavkom?

E S

165 v lepi latinski majuskuli

Hec anno C~~HRI~~ 15(46 - evnt.) - 1570 ali 1576.

Johannes Kondrit(luknja za eno črko) hvivs ecclesiae(eccliae) pastor et
plbnvs factvs est

Pod tem v lat. kurzivi : 1565 Maichel Martinus p̄sb̄ter factus est plbnus s
in hoc anno (eius?) dem ecclie et fuit vsque ad annū 1575, torej zgornji
1576.

Na vzhodnji steni: 1582 Thom: Krysanowych

1592 S R .

93

Hoc ā anno MICGAEL Radhvis eccliae p̄ivs a.or// 1577

Hic fuit Micael(!) Radozloviz

Steph̄nvs Rosman 1583

Hic fvit Baltassar...

Hic fuit Michael Na....

Hic fuit Lucas Dombzmus 1560 plbnus

Po pisavi najstarejši v gotski kurzivi: Hic fvit Wulffing nachl(g event, 1560)

"likarija na vsh. steni se nadaljuje v lajbungo malega okna. Slike ob oknu na levi, ena nad drugo dve sceni z mrtvo svetnico s krono, okrog ležišča angelji in žene. Obe imata roke prekrižane preko telesa.

Nad oknom ena do pasu svetnica, ki je sedaj uničena, ker je padel svod dol. Na desno od vrha okna dve, druga k drugi gledajoči nerazločni. Na desno od okna spodaj sv. Lucija z očmi na krožniku, stoječa?, sv. Rozalija sedeča s cvetlicami v roki in ostanek sv. Barbare s stolpo,. Barve enakomerne: umazano in malinovo rdeča, rumena, bela in temnordeča, ki se bliža črni. Okviri scen so zarisani v omet, ne pa pod bne poteze.

Stele, LXVIII, 13.5.1926, str.15-17.

Enoten četverokot prostor iz okr.zač.18.stol., obokan. Svod in stene od zategrebškega potresa močno razpokane, isto kor. Prostor sam na sebi lep.

Pod streho ostanki obdelanega kamna, en kos bržkone potreski, dalje ostanki k ril pri oltarjih iz 17.stol. Popolnoma prepereli, a dali bi se porabiti kot vzoreci pri restavraciji.

Na stropu ladje pod beležem grobe slike.

2 str. oltaria pol razpadla. Sliki še dosti dobri, bi se dali očistiti, oltaria iz okr. zač.18.stol. epa. Najboljša restavr.: ne marmorianje kot sedaj iz novejše dobe, ampak kostanjevo rijava podlaga z zlatimi ornamenti in oblekami. Slike bi se dale očistiti. Na sev. steni slika sv. Katarine iz 19.stol. ali

starejša preslikana.

Vel.oltar sv. Astarine v istem dezolatnem stanju kot ona dva. Pri grobi restavracji ohranjen stari napis: Altare hoc uti et tota ecclesia renovata fuit in honorem S.Catharinæ V:et M: sub Martino Sumpichler SS:thliae Doctore parrocho loci Anno 1750.

Pod tem novejši napis: Iterum restaurata et renovata fuit cum altaribus tribus sub Vecano & parrocho Foci anno 1865.

V zah. zidu zakristije viden močno pobeljen okvir s fialami in križno rožo ter sledovi vrat, ostanki gotiske sakramentalne hišice, ali kaj podobnega?

Za njim niša. Ali je bil tu prvotno, ali samo pri restavracijski se viden, se ne da določati.

Zunaj temelji zidov mogočno izpodkopani. Sev. stena ima 2 opornika. Na opki je našel župnik letnico 1730, tisti kos se je izgubil. Zunaj na juž. steni je odkril župnik kamnit okvir gotiskega okna iste veličine in oblike kot oni za vel.oltarjem. Za vel.oltarjem ohranjeno okno (gotiko) iz mehkega kamna nabljeno.

Stele, ICIX, 23.11.1920, str.11-12.

Kronika, spisal M.Slekovec župnik Markovski 1888.: sv. Katarina najbrž iz 14. tel., le svod sedaj mesto prvotnega stropa. Tabernakeljska hišica bržko ne iz časa ostavritve slikarite.

Stele, XXX LXVI, 1926, str.12 - 13.

SV.BARBARA v Halozah - porušena cerkev. (stara c.sv. Katarine) 9.

Razvaline cerkve, najbrže iz 13. stol., v kateri so bile odkrite freske iz 15. stol.

Il.Slov.1926, št.132, št.25

Šlikxxxkxijaxxxkx Podrt prezbit. stare ž.c.sv. Katarine in ostanek fresk.
Dolomjerje su vobojanje je Il.Slov.1928, L.IV, št.33. str.260, 261.

Stara c. sv. Katarine omenjena v listinah l.1475 kot Katarina - Kapelle "situata sub parochia eccl.s. Viti prope Petta vacante per obitum presbiteri N. ultimi rectoris, cum cura animarum."

C. se omenja tudi v strassburškem arhivu l.1545 kot podružnica sv. Vida na ravni. (str.281).

Ign. Orožen: Das Bisthum und die Diözese Lavant, l.1875, str. 281.

Nekoliko nižje pod farno c.sv. Barbare stoji stara cekklica sv.Katarine, je ena najstarejših in verjetno ena prvih ž.c. v spodnjih Halozah. Začetek sega še v 14.stol. Sedanji obok je novejši, namesto prvojnega lesenega.

Cerkvica ima troje oltarjev: prvi in prednji je posvečen sv. Katarini, na evang. strani je o.sv. Roka, na epist M.b.

V zgradu ima gotsko dolbino. Ta je svojedni nedvomno stala na evang.

strani gl.oltarja, kjer so sedaj vrata v zakristijo

Okoli cerkvice je bilo pokopališče, obdano z zidom. Spadala kot podružnica sv. Vida več let v hoško nadžupnijo. O odvisnosti vikarja vikarja sv.Katarine od vojaka nadžupnika, povr. S. Stue è v urbani

č.e.H. Barbare

iz 1.1599 in 1622. Od vikarjev je znani samo Peter Hegelsperger, ki je po poročilu nekega oglejskega zapisnikarja bil l.1475 vmeščen. Pozneje sta c.sv.Katarine in Barbare omenjeni kot podružnici c.sv.Vida v strassburškem zapisniku od 1.1545.

Prvotno kapelico sv.Barbare, katero strassb. zapisnik od 1.1545 skupaj s cerkvico sv.Katarine omenja, so po tavili haložani najbrž že v drugi pol.15.stol. v času hude kuge.L.1667 ji je borlski grof Friederik Sauer oskrbel troje zvonov.Veliki je imel napis:"Barbara, non video, cur possis Barbara dici:Sed qui te genuit, barbarus ille fuit."

Ti zvonovi so bili zač. 19.stol.prelieti.

Sedanja cerkev sv.Barbare je bila postavljena verjetno v letih kuge 1680-1683, po grofu Friederiku Sauerju in njegovim ženi

Slov.gospodar, 1.1889,cerkv.priloga št.2,6 str